

Dashboard luchtvaartvoorvallen

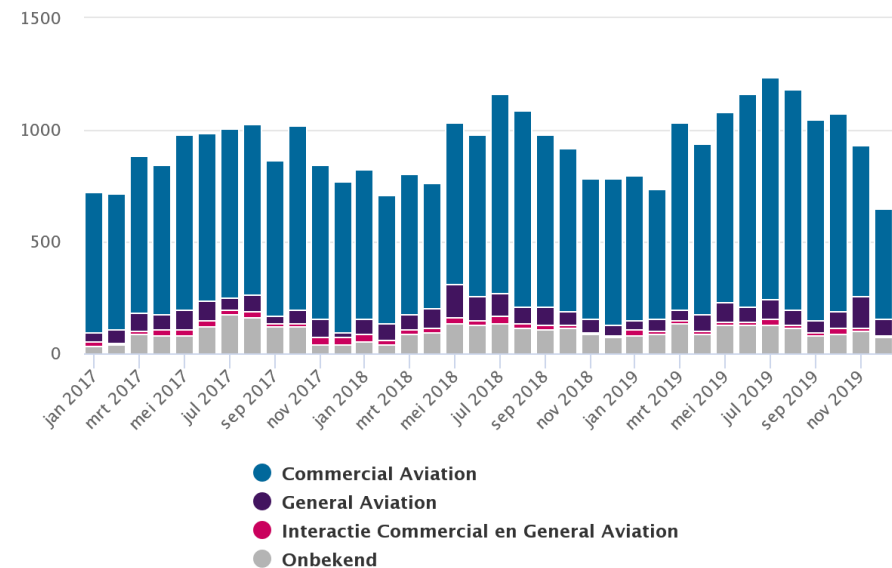
Het Analysebureau luchtvaartvoorvallen (ABL) verwerkt maandelijks het aantal gemelde voorvallen vanuit de Nederlandse luchtvaart in een dashboard. Klik op een onderstaande categorie om het dashboard te bekijken:

- [Runway incursions](#)
- [Luchtruimschendingen | Airspace infringements](#)
- [Vogelaanvaringen | Bird strikes](#)
- [Gevaarlijke stoffen | Dangerous goods](#)
- [Voorvallen met drones | Drones](#)
- [Laseraanstralingen | Laser interference](#)
- [Ordeversturende passagiers | Unruly pax](#)

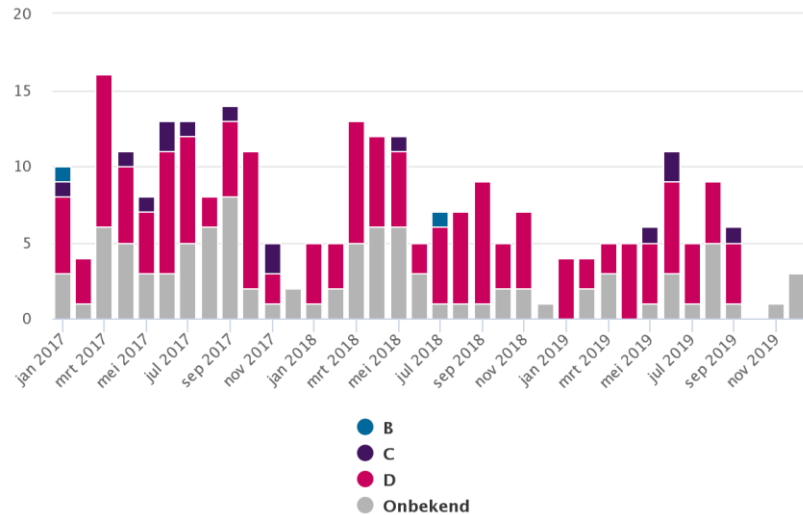
Voorvalmeldingen komen zowel in een nationale als een Europese database en worden op individueel niveau vertrouwelijk behandeld. In bovenstaand overzicht zijn die meldingen geselecteerd waarvan kon worden afgeleid dat de locatie van het voorval binnen het Nederlands luchtruim plaatsvond. Veruit de meeste meldingen worden gedaan door de Commercial Aviation (CA of Grote Luchtvaart). Slechts een klein deel van de meldingen komen vanuit de General Aviation (GA of Kleine Luchtvaart). De CA kan ook meldingen doen over voorvallen waarin de GA betrokken is, bijvoorbeeld bij airspace infringements. Het aantal meldingen vanuit de GA is

laag, met name wanneer men dit afzet tegen het aantal vliegbevingen.

[Onderaan dit document](#) staat een toelichting over de totstandkoming van dit dashboard.

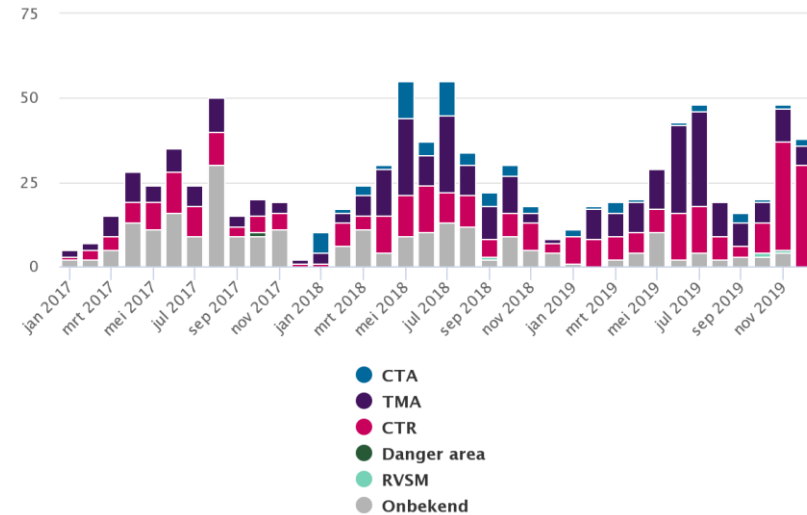
Runway incursions

Een runway incursion is een voorval op een start- of landingsbaan met een luchtvaartuig, voertuig of persoon die daar op dat moment niet hoorde te zijn. De 1^e 2 kwartalen van 2019 laten minder runway incursions zien dan de 1^e 2 kwartalen van 2018. Vanaf januari 2019 is er wel een stijgende trend zichtbaar. De Luchtverkeersleiding Nederland en het ISMS van Schiphol stellen de ernst van het voorval vast door middel van een classificatie (A: meest ernstig, bijna-botsing; D: minst ernstig, geen directe gevolgen voor de veiligheid).

[Terug naar boven](#)

Luchtruimschendingen

Als een vliegtuig of drone een luchtruim ongeoorloofd binnenvliegt is er sprake van een airspace infringement (luchtruimschending). Bij luchtruimschendingen kan een onderscheid worden gemaakt in welk type luchtruim de infringement plaatsvindt. In 2019 worden minder luchtruimschendingen gemeld dan in 2018. De piek in de laatste twee maanden van 2019 bestaat voornamelijk uit luchtruimschendingen in het luchtverkeersgebied van Lelystad Airport nadat op 7 november luchtverkeersleiding is ingevoerd.

[Terug naar boven](#)

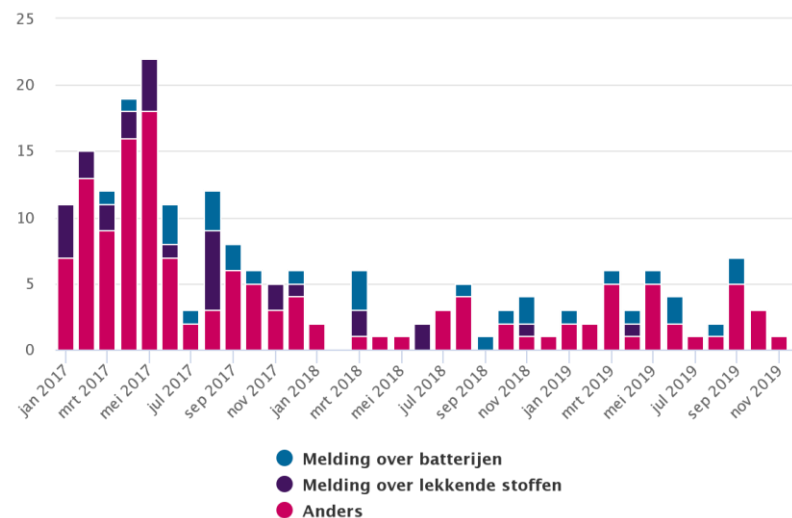
Vogelaanvaringen

Bij een vogelaanvaring kan een vliegtuig beschadigd raken: een vogel kan door het cockpitraam van een klein vliegtuig vliegen of in de motor van een groot vliegtuig terecht komen. Vogelaanvaringen laten een duidelijk seizoenseffect zien. Niet alle meldingen over vogels betreffen een feitelijke vogelaanvaring: in sommige gevallen wordt er melding gemaakt van aangetroffen vogelresten, of wordt er voor vogels gewaarschuwd. Het aantal meldingen van vogelaanvaringen stijgt in 2019, ook wanneer men dit afzet tegen het aantal vliegbewegingen.

[Terug naar boven](#)

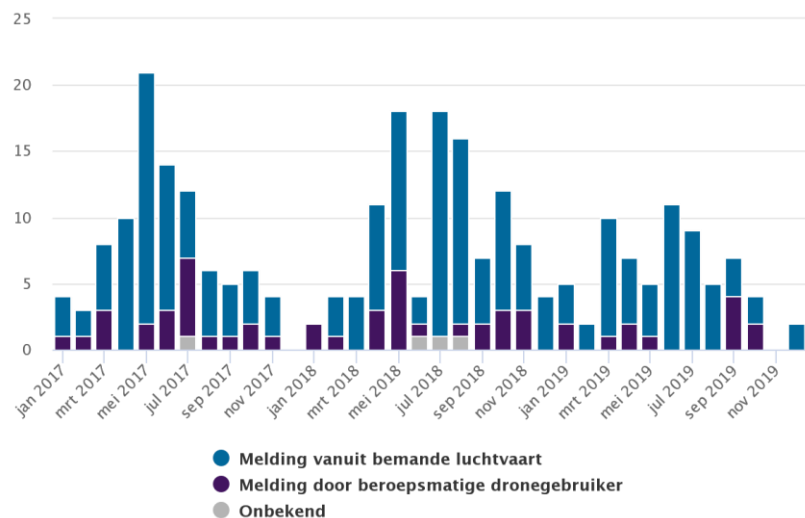
Gevaarlijke stoffen

Bepaalde stoffen kunnen een gevaar opleveren voor de vliegveiligheid. Daarom geldt voor deze stoffen een verbod, of restricties voor vervoer. De ILT heeft speciale aandacht voor het vervoer van lithium batterijen, vanwege het risico op spontane ontbranding. Afwijking in het protocol omtrent gevaarlijke stoffen worden als luchtvaartvooral gemeld aan het ABL. Sinds 2018 zijn er minder meldingen over gevaarlijke stoffen ontvangen dan daarvoor.

[Terug naar boven](#)

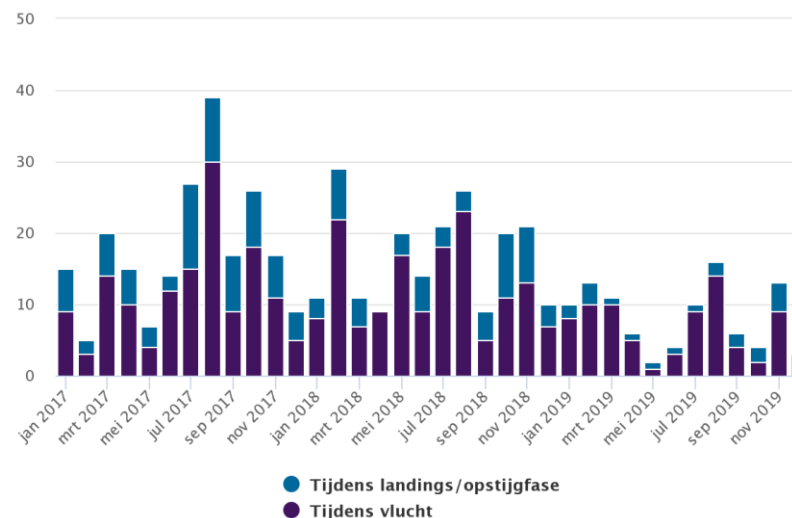
Voorvallen met drones

Het ABL ontvangt zowel meldingen vanuit de bemande luchtvaart over (vermoedelijk recreatieve) drones, als meldingen van beroepsmatige dronegebruikers. Deze tweede categorie meldingen kan ook gaan over luchtruimschendingen door bemande luchtvaart wanneer een luchtruim is gereserveerd voor een drone-operatie. Dronevoorvallen laten een duidelijk seizoenseffect zien. In 2019 zijn minder meldingen over drones ontvangen dan in 2018. Het ABL/de ILT heeft op 2 september 2019 een [signaalrapportage](#) uitgebracht over de risico's van drones voor de bemande luchtvaart.

[Terug naar boven](#)

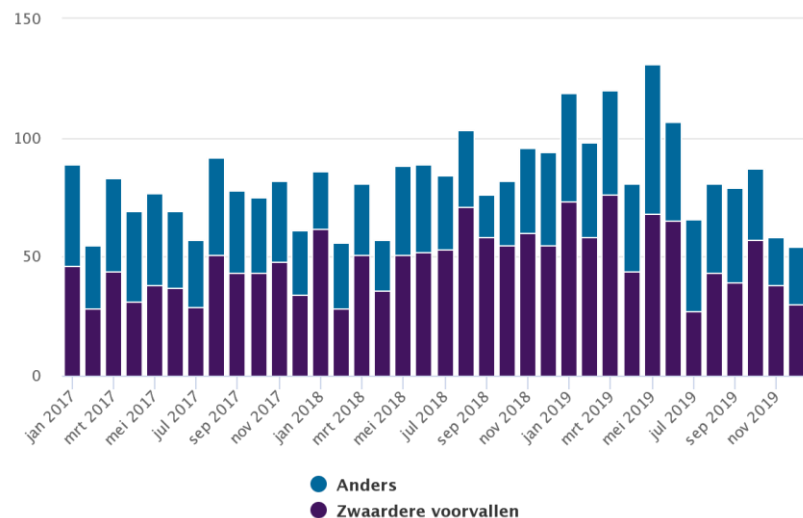
Laseraanstralingen

Piloten kunnen vanaf de grond bescheten worden door lasers. Dit kan een verblindend effect hebben en wordt als zeer hinderlijk ervaren. Een laseraanstraling kan een feitelijk of potentieel veiligheidsrisico tot gevolg hebben mede doordat het een schrikreactie of een verblindend effect kan veroorzaken. Het aantal gemelde laseraanstralingen laat een dalende trend zien over de afgelopen twee jaar.

[Terug naar boven](#)

Ordeverstoringe passagiers (unruly pax)

Cabinepersoneel kan door wangedrag van passagiers in zijn werk gehinderd worden en zich onveilig voelen. In uitzonderlijke gevallen wijkt een vliegtuig uit of vliegt terug. Ook de luchtvaartpolitie of koninklijke marechaussee kan worden ingeschakeld. Recent is EASA [een campagne](#) gestart om aandacht te vragen voor dit onderwerp. In de meldingen valt op dat het relatieve aantal zwaardere voorvallen waarin sprake is van agressie toeneemt. Het ABL/de ILT heeft op 23 oktober 2019 een [factsheet](#) uitgebracht over ordeverstoringe passagiers.

[Terug naar boven](#)

Voorvalclassificatie met vaste velden en vrije tekstvelden

Volgens een [Europese verordening](#) is de melder verplicht om het voorval middels een vast keuzemenu een classificatie te geven. Deze voorvalclassificatie is gebaseerd op de [taxonomie van ICAO](#). Meldingen hebben niet altijd een (of niet de juiste) voorvalclassificatie. Meldingen bevatten vaak wel een vrij tekstveld met daarin een omschrijving van het voorval. Naast de voorvalclassificatie onderzoekt het ABL daarom de voorvaldatabase met 'text mining'. Zo ontstaat een completer beeld van gemelde voorvallen. De voorvalmeldingen die alleen met text mining gevonden worden, zijn inhoudelijk beoordeeld door het ABL. Een onzekerheidsmarge is hierin onvermijdelijk. Daarnaast kunnen meerdere partijen meldingen doen over hetzelfde voorval. In het dashboard zijn deze meldingen samengevoegd. Het dashboard luchtvaartvoorvallen geeft de voorvallen weer die binnen het Nederlands luchtruim plaatsvinden (met uitzondering van de meldingen over ordeverstoringe passagiers). Het ABL heeft als doelstelling het dashboard luchtvaartvoorvallen verder te ontwikkelen en te verbeteren. Het ABL zoekt hierbij altijd naar vernieuwing van zowel de gegevensanalyse als de presentatiewijze van de resultaten, in combinatie met een sterke verbinding met de luchtvaartsector.

[Terug naar boven](#)

Dit is een publicatie van
Inspectie Leefomgeving en Transport
Postbus 16191
2500 BD Den Haag

088 489 00 00
www.ilent.nl
[@inspectieLenT](https://twitter.com/inspectieLenT)